

autem per aliām entitatem, & illa similiter per aliam, res abibit in infinitum, quod non est concedendum.

54 Secundo probo conclusionem alia via. si existentia materiae primae est diuersa ab eius essentia, oportet illam esse substantiam, vel accidens; non est substantia, quia non est nec materia, nec forma, neque totum compositum, hæc enim pertinet ad essentiam ipsam; nec est accidens, quia substantia non existit propter accidens, sed accidens propter substantiam potius; ergo &c. Quod si aliqui dicant, vtique non esse neque substantiam neque accidens, sed rei complementum, atque ultimam actualitatem; quia siue ultimum complementum sit, siue terminus ultimus rei, verū vnu est, videlicet quod aliquid est; ergo ens:ens autem dividitur in substantiam, & accidens immediate. Et si dicatur, existentiam esse actum, peto ab eis, est ne actus primus, vel secundus? si primus, erit forma substantialis; si secundus, iste est operatio; ergo existentia nullus est actus.

55 Probo 3. modus existentiae, quem statuit opposita sententia, habet sine dubio essentiam, & sua prædicata essentialia, ut nullus negare potest; quero ergo, vel habet essentiam distinctam a ratione formalis, per quam existit, vel non; si illam habet, ergo dabitur processus in infinitum; si non, sic argumentor; essentia illius modi non indiget essentia superaddita, ut sit in tempore; ergo neque essentia hominis.

56 Respondebunt sine dubio, quod ille modus non indiget alio modo existendi superaddito, quia est ratio existendi per suam existentiam, quemadmodum præsentia non indiget modo superaddito ut fiat præsens, quia ad rationem formalem non datur ratiō formalis; at homo, & res cæteræ v. g. cum non sint rationes formales existendi, propterea indigent modo superaddito. sed contra hanc responsionem sic replico, arguendo a paritate illius modi, & probare intendo, quod hominis essentia sit sua formalissima ratio existendi. ille modus habet prædicata essentialia ab æterno in eodem sensu formalia ac habet homo, & eadem ratione, qua verum est dicere de illo modo, homo non existit in hoc tempore, in quo antecedenter potuit existere; eadem ratione verum est dicere de illo modo; modus ille videlicet, non existit in hoc instanti, in quo antecedenter potuit existere; ergo idem habemus fundamentum ad concipiendum modum illum, cum indifferentia ad existendum, & non existendum ad concipiendam hominis essentiam cum in-